

*Mieczysławowi* (Archiv kol. M. Pawlikowskiego. Grafika, Żywopys, opis n: 1-22952; 1-68), poz. 19091 (bazy.oss.wroc.pl).

A. Straszewska

**Soldenhoff Pelagia**, malarka amatorka, córka Jana i Teresy z Kielczewskich, siostra malarza amatora Aleksandra Wincentego Soldenhoffa. Uczyla się rys. u Antoniego Blanka. Na warsz. wystawie sztuki w 1819 pokazała pastel przedstawiający aniołka z *Madonny Sykstyńskiej* Rafaela wykonany wg rys. Blanka, a w 1821 pastel *Pokutująca Maria Magdalena* na podstawie kopii obrazu Correggia; o tej pracy pisano, że „nie może być kopią dokładniejszą; malowanie to czyni zaszczyt amatorce” (Gaz. Korespondenta warsz. i Zagranicznego, 1821); zwracano jednak przy tym uwagę także na niedociągnięcia: „artystka niechaj uważa rysunek proporcjonalny za najgłówniejszą zasadę” (Wanda, 1821). W 1841 S. była poszukiwana listem gończym Rządu Gubernialnego Mazowieckiego prawdopodobnie ze względu na długi lub zaległości podatkowe.

*Dzieła sztuk pięknych wystawione na widok publiczny w salach Uniw. Królewsko-Warsz.*, W. 1819, s. 4 (jako Soldenhoff). – Gaz. Korespondenta warsz. i Zagranicznego, 1819 nr 77, s. 457; 1821 nr 157, s. 1944. – Gaz. warsz., 1819 nr 76 (dodatek), s. 1833; 1821 nr 145, s. 2102. – Kur. Litewski, 1819 nr 213, s. nlb. 2. – *Dzieła sztuk pięknych wystawione na widok publiczny w salach Królewskiego Uniw. dnia 3. września 1821 roku*, W. 1821, s. 4. – Izys pol., 1821 t. 5, cz. 4, s. 435. – *Uwagi nad wystawą sztuk pięknych w Salach Uniw. Warsz.*, Wanda, 1821, s. 284. – Dod. do gaz. kur. Litewskiego, 1837 nr 248, s. 687, nr 251, s. 700, nr 253, s. 706. – Dz. Urzędowy Guberni Kieleckiej, 1841 nr 32, s. 445. – Wiad. lit., 1934 nr 25, s. 6 (Sterling M.). – Kozakiewicz (informacje na s. 11, 23 dot. prawdopodobnie Teresy Soldenhoff). – Wichrowska E., *Szkicownik jako dokument autobiograficzny (XVIII/XIX wiek)*, Teksty Drugie, 2018 nr 6, s. 60.

A. Straszewska

**Soldenhoff Teresa** patrz **Soldenhoff**, pani.

**Soldinger Antoni**, rysownik i malarz, ur. 15 VIII 1882 Podgórze k. Krakowa, zamor-

dowany przez Niemców 1942 Tarnów. Uczył się w Wyższej Szkole Realnej w Krakowie (w 1895 skończył I klasę; w następnych l. nienotowany wśród uczniów). W l. 1903-07 studiował w krak. ASP – u Józefa Unierzyskiego w r. akademickim 1903/04 i 1905/06 (wzmianka pochwalna za akt i medal br.), u Konstantego Laszczki przez jeden semestr w r. akademickim 1904/05 oraz u Teodora Axentowicza w 1906/07. W tym czasie mieszkał w Podgórzu k. Krakowa (Rynek 8). W grudniu 1910 brał udział w wiecu malarzy krak. (w sali przy ul. Granicznej 15), poprzedzającym wystawę Niezależnych. Zapewne niedługo potem wyruszył w podróż po Europie; miał również odwiedzić Egipt. Dłuższy czas spędził we Włoszech, będąc w Rzymie „stałym kompanionem” przebywającego tam wiosną i latem 1910 Stanisława Masłowskiego, któremu podarował fot. swojego rys. węglem z dedykacją, dat. 8 VI 1910. Zwiedził Francję, gdzie podobno utrzymywał się, wykonując portrety ślubne na podstawie fotografii, i Belgię. Kilkaście lat mieszkał w Holandii. Do Krakowa wrócił w 1923 (w 1932 mieszkał przy ul. Długiej 74). Wyjeżdżał stamtąd w okolice Stryja i Stanisławowa (ok. 1930) i do Zakopanego (m.in. latem 1931). W 1926 ofiarował swój obraz na Żyd. Fundusz Nar., a w 1939 na Fundusz Obrony Nar. W 1931 stał się jednym z założycieli krak. Zrzeszenia Żyd. Art. Malarzy i Rzeźbiarzy (wszedł do jego Wydziału), którego celem była, oprócz organizacji wystaw, pomoc materialna i prawna dla żyd. studentów krak. ASP. W 1933 wraz z innymi malarzami – Szymonem Müllerem, Leonem Lewkowiczem, Jakubem Pfeferbergiem i Ralfem Immerglückiem – powołał do życia Stow. Art. Plastyków „Zjednoczenie”, które skupiało żyd. artystów związanych z dzielnicą Kazimierz (część dochodu z pierwszej wystawy tego stow. przeznaczono na potrzeby żyd. uchodźców z Niemiec). W czasie II wojny, co najmniej do 20 III 1941, przebywał w Krakowie; później znalazł się w pobliskich Dobczycach, gdzie sportretował 6 członków rodziny Stimmle-  
rów (wszystkie pastel karton, jeden pastel i kredka, dwa dat. 1941 i 1942, Muz. Krakowa, oddz. Stara Synagoga), a następnie w Tarnowie, być może u krewnych.

S. zajmował się również twórczością literacką, m.in. napisał jednoaktowy dramat *Za późno*, wystawiony 5 XI 1908 w Teatrze Ludowym na scenie przy ul. Rajskiej w Krakowie (wg Gońca Częstochowskiego; w prasie krak. spektakl

nieodnotowany), a także przetłumaczył z języka niderlandzkiego sztukę *De Opgaande Zon* [Wschodzące słońce] Hermana Heijermansa z 1908; w Nowym dz. (1927 nr 45 z 21 II, s. 6-7) ogłosił artykuł *Wrzenie w krak. świecie malarzkim*.

Brał udział w wystawie nieustającej w Krak. TPSP tuż po zakończeniu nauki, w czerwcu i lipcu 1907, a potem corocznie: 1908 (4 pastele, 2 rys.: *Frania, Po dobrym interesie* oraz 2 studia), 1909 (2 studia), 1910 (pastele: *Przyjaciel nędzy, Chłopka, I myśli hen w dal uleciały*, 2 studia, i obraz ol. *Kometa Halleya widziana spod parku Giannicolo dnia 22 maja 1910*), 1911 (m.in. *Plac św. Piotra w Rzymie, Villa Borghese, Palatyn, Via Condotti*, wszystkie ol.). Ponadto uczestniczył w pierwszej wystawie Niezależnych w Krakowie 1911 (studia, w tym portretowe), a także w innych wystawach (poza nieustającą) tamtejszego TPSP: 1910 (wystawa gwiazdkowa), 1925 (pokazał serię widoków Krakowa „rysowanych pastelem wcale pracowicie”), 1927 (wystawa Niezależnych; pastele *Kanał w Amsterdamie, W parku*), 1928 (37 prac, gł. widoki Krakowa i martwe natury), 1929 (dwukrotnie; pokazał obrazy *Baszta i Morze*, oba ol., oraz pastele *Aleja kwiatowa i Nasze planty*, a ponadto *W ogrodzie*, ol.), 1931 (pastel *Wieża* i prace ol., m.in.: *Targ na mleko, Odpust, Targ na kwiaty, Domy w Turce*), 1932, 1934 (*Bezdomny*, ol., *Bawiące się dzieci*, pastel). W TSPS w Krakowie wystąpił w 1924 z kolekcją prac, a w 1928 miał tam wystawę indywidualną (równoległe z pokazami Wlastimila Hofmana, Anny Harland-Zajączkowskiej i Władysława Skoczylasa). Poza Krakowem uczestniczył w wystawie w TPSP we Lwowie w 1910 (*Modlący się Żyd, Chłopka*) i w 1930 (kolekcja prac), w Salonie Stow. Artystów w Poznaniu w 1911, w TZSP w Warszawie 1913 i 1925 (*Jesień, Amsterdam, Nad brzegiem Sanu*), w TPSP w Lublinie w 1925 oraz w wystawie na dochód Pol. Czerwonego Krzyża w Piotrkowie w 1933.

Udział w wystawach żyd. w Krakowie: 1930 w Żyd. Domu Akademickim przy ul. Przemyskiej 3 (ok. 40 pastelów i obrazów ol., przedstawiających pejzaże, wedyuty oraz martwe natury), ze „Zjednoczeniem” 1933 (12 XI t.r., w salach Gminy Żyd. przy ul. Krakowskiej 41), 1934 (7 I t.r., w salach Koła Obywatelskiego przy ul. Grodzkiej 13; 2 IV t.r. w salach tow. Ezra Chaluc przy ul. Mikołajskiej 9; w grudniu t.r. w Żyd. Domu Akademickim). W 1939 jego praca znalazła się na

pokazie w Tow. Teatru Żyd. (Stolarska 9) wśród dzieł darowanych na Fundusz Obrony Nar. Z pomocą Zrzeszenia Żyd. Art. Malarzy i Rzeźbiarzy S. zorganizował w Żyd. Domu Akademickim 27 XII 1931 swój pierwszy większy pokaz dzieł, (towarzyszący prezentacji prac Jakuba Glasnera i wystawie zbiorowej), jak również wystawy indywidualne w 1932 i 1936 (z okazji 30-lecia pracy twórczej); w 1937 i 1939 pokazano tam kolekcje prac S. w ramach wystaw zbiorowych.

Za granicą wystawiał w Paryżu w 1914 (z TAP) i podobno również w Hadze i Amsterdamie.

Dorobek artyst. S. jest mało znany; tylko nieliczne prace trafiły do muzeów. Artysta reprezentował zachowawczy nurt sztuki i wybierał tradycyjne gatunki tematyczne. Wiadomo, że portretował m.in. Anielę Kallas (Korngutównę; dzieło znane ze wzmianki), aktora Wojciecha Brydzińskiego (pastel?, fot. NAC, nr 1-K-5219, 1-K-5218) i znajome – *Portret pani A.* (pastel?, fot. NAC, nr 1-K-5218), *Portret dziewczynki (Portret dziecka)*, ol., sygn. (w 2020 na aukcji online z Warszawy), *Rena* (pastel tektura, sygn. i dat., 1929, na aukcji w Warszawie w 2021); z repr. znany jest jego *Autoportret* (Nowości il., 1924 nr 42, s. 4); malował też postacie kobiece, nadając im niejedenkrotnie „literacki” charakter, np. *Kabalarka* (ol. tektura, sygn. i dat.: „Antoni Soldinger / Paryż 1913”, MNW), popiersie kobiety w opończy (pastel, sygn. i dat.: „Antoni Soldinger / Rzym 16/V. 910”, repr. na pocztówce, wyd. „Wisła” w Krakowie, z wierszem Edmunda Biedera *Królewna* na odwrocie). Jego pejzaże i widoki miejskie są niejednorodnie stylistycznie i reprezentują różny poziom artyst.; do bardziej udanych zaliczyć można wczesny *Pejzaż górski* (pastel, sygn. i dat. 1906, w 2004 na aukcji w Warszawie). Bardzo wysoko ocenił obrazy S. pokazane w 1930 na wystawie artystów krak. we Lwowie Artur Lauterbach: „Najlepiej może spośród wystawiających prezentuje się Antoni Soldinger malujący krajobrazy i kompozycje rodzajowe w naciśnionych i zmatowanych barwach i tonach harmonijnie połączonych z wyrazistymi i dosadnymi obrysami .... Prace te mają, dla swego wielkiego umiaru i ekonomii środków, swoisty urok, są przy wielkiej dyskrekcji ... pełne siły i energii”. Krytycy chwalili również jego pastele z widokami krak. Plant. W niektórych pracach S. widoczne są wpływy postimpresjonizmu (*Martwa natura z tulipanami i owocami*, pastel karton naklejony na tekturę, sygn., w 2014

na aukcji w Warszawie), jednak w większości recenzenci odnajdywali związek z tendencjami impresjonistycznymi. Wyraźnie odrębną grupę dzieł artysty stanowią obrazy malowane w Holandii, świadczące o przyswojeniu lekcji dawnego malarstwa, które przedstawiają sceny z domu starców, np. *Dom starców w Amsterdamie* (wyst. 1924, repr. Nowości il., 1924 nr 42, s. 4), *Obiad w schronisku dla starców* (oba ol., sygn., w 2001 na aukcji w Amsterdamie, pierwszy jako *Spoczywanie posiłku*, drugi jako *Kobiety robiące na drutach*) i *Trzy starszuszki robiące na drutach* (ol., sygn. i dat. 1923, na aukcji tamże 27 VI 2017), bądź z pracowni rzemieślniczych, np. w ciekawie skomponowanym płótnie ukazującym z góry wnętrze z kobietami wyrabiającymi sztuczne kwiaty (*Szwaczki*, ol., sygn., w 2020 na aukcji w Warszawie). W recenzjach podkreślano także widoczny w twórczości S. tego okresu wpływ Jozefa Israëlsa oraz Maxa Liebermanna. Z czasem jego prace, zwłaszcza pastele, cechowała coraz większa subtelność, co sam artysta wiązał z nekającą go chorobą (wg relacji Henryka Webera, 1937).

MNW – *Portret kobiety z książką*, pastel, sygn. i dat.: „A. Soldinger Paryż 1913”, *Dolorosa*, kredka, sygn.: „Antoni Soldinger”; LGS – *Uliczka w Turce*, ol. tektura, sygn.: „A. Soldinger”.

Poza wyż. wym. na rynku antykwarycznym: w Krakowie – *Studnia w Kołomyi*, ol. tektura, sygn., *Pejzaż zimowy o zachodzie słońca*, ol. tektura, sygn. (oba wyst. w 2010), *Pejzaż krakowski*, pastel, sygn. (na aukcji w 2012); w Sopocie – *Wenecja*, ol., sygn. (sygnatura mylnie odczytana: H. Soldinger; na aukcji w 2013); w Warszawie – *Pejzaż podgórski*, ol. płyta, sygn. i dat. 1930 (aukcje w 1997 i 2020).

Vollmer, t. 31, 1937 (Sandel J.). – Biul. ZPAP, [1970] nr specjalny, oprac. Jaworska J. (jako Seldinger Antoni). – *Pol. bibliografia sztuki 1801-1944*, t. 1, cz. 1, Wr. 1975; t. 1, cz. 2, Wr. 1976. – *Indeks art. plastyków absolwentów i pedagogów wyższych uczelni plast. oraz członków ZPAP 1939-2006*, Gd. 2008. – *Während des Nationalsozialismus (1933–1945) verfolgte und zu Tode gekommene Kunstschaffende*, na stronie „Memoriart 33-45” <https://memoriart33-45.org/S%20Maler%20und%20Zeichner.pdf> (dostęp 12.06.2023).

Kulesza J., *Z pałacu Sztuk Pięknych*, Gaz. Poniędziałkowa, 1924 nr 5, s. 5. – Trepka J., *Z wystawy Tow. Sztuk Pięknych w Krakowie. Bukowski Jan ... Soldinger ...*, Goniec krak., 1924 nr 247 (27 X), s. 7. – Wy-

stawa p. *Soldingera (TPSP)*, Nowości il., 1924 nr 42, s. 3-4. – Trepka J., *Z wystawy Tow. Sztuk Pięknych w Krakowie. Pochwałski Kasper... Soldinger ...*, Gaz. nar., 1925 nr 244 (16 X), s. 3. – Waldman M., *Z pracowni żyd. malarzy w Krakowie. A. Soldinger*, Nowy dz., 1928 nr 101 (15 IV), s. 14. – Lauterbach A., *Krak. artyści. Wystawa w TPSP [we Lwowie]*, Chwila, 1930 nr 4126 (19 IX), s. 11. – Weber H., *I Wystawa malarzy żyd. w Krakowie (Na marginesie wystawy). II*, Nowy dz., 1930 nr 48 (22 II), s. 5-6. – Tenże, *Z Pałacu Sztuki*, tamże, 1931 nr 320 (29 XI), s. 5-6. – *Księga adresowa m. Krakowa i woj. krak.*, Kr. 1932. – Schönker L., *Wystawa zbiorowa Soldingera*, Nowy dz., 1932 nr 9 (9 I), s. 4. – Schinagel E., *Soldinger, Hryńkowski, Dąbrowski, Augustynowicz. (Z Wystawy w Żydowskim Domu Akademickim)*, tamże, 1932 nr 18 (18 I), s. 8-9. – Weber H., *I Wystawa „Zjednoczenia” (Dokończenie)*, tamże, 1933 nr 320 (22 XI) s. 6. – Nadel N., *Wystawa Stow. Art. Plast. „Zjednoczenie”*, tamże, 1934 nr 99 (11 IV), s. 11. – H.W. [Weber H.], *Przed jubileuszową wystawą Antoniego Soldingera*, tamże, 1936 nr 77 (17 III), s. 5. – *Wystawa jubileuszowa Antoniego Soldingera*, tamże, 1936 nr 86 (26 III), s. 15. – H.W. [Weber H.], *Malarz Plant. O cyklu pastelii A. Soldingera*, tamże, 1937 nr 340 (11 XII), s. 8. – Stanisław Masłowski. *Materiały do życiorysu i twórczości*, oprac. Masłowski M., Wr. 1957. – *Materiały ASP Kraków*, 2. – Wiercińska, TZSP, Kat. – *Pol. życie art.*, 2. – Malinowski J., *Malarstwo i rzeźba Żydów Pol. w XIX i XX w.*, W. 2000 (pomyłkowo jako Jakub Soldinger, błędny r. urodzenia S.). – Michalik J., Hałaburda S., Stepana K., *Dramat obcy w Polsce 1765-1965*, Kr. 2001. – Styrna N., *Zrzeszenie Żyd. Art. Malarzy i Rzeźbiarzy w Krakowie (1931-1939)*, W. 2009. – Wierzbicka A., *Świadectwa obecności. Pol. życie art. we Francji w l. 1900-1939. Dziennik wydarzeń z wyborem tekstów. Cz. I: lata 1900-1921*, W. 2012. – Zientara M., *Krak. artyści i ich sztuka w l. 1939-1945*, Kr. 2013.

*Kat. wystawy*, TPSP, Kr. czerwiec-lipiec 1908. – *Kat. nieustającej wystawy TPSP*, Kr. lipiec-sierpień 1909. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. kwiecień 1910. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. wrzesień 1910. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. styczeń 1911. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. maj 1911. – *Nieustająca wystawa TPSP*, Kr. lipiec 1911. – *Kat. V wystawy wiosennej*, TPSP, Lw. 1910, nr 123, 124. – *I Wystawa Niezależnych*, Zw. Powsz. Art. Pol. Malarzy, Grafików i Rzeźbiarzy w Krakowie, Kr. 1911. – *Salon doroczny*, TZSP, W. 1924. – *Salon wiosenny*, TPSP, Kr. 1925. – *Wystawa Niezależnych*, TPSP, Kr. 1927. – *Wystawa jubileuszowa Vlastimila Hofmanna, wystawy zbiorowe Wł. Skoczylasa, A. Soldingera, Harland-Zajączkowskiej ...*, TPSP, Kr. 1928.

– *Ogólna wystawa bieżąca*, TPSP, Kr. czerwiec-lipiec 1929.  
 – *Wystawa Zrzeszenia Art. Plastyków „Zwornik”...*, TPSP, Kr. 1929. – *Kat. wystaw zbiorowych: grupy art. plast. „Kolor” ... oraz dzieł przeznaczonych do rozlosowania*, TPSP, Kr. 1931. – *Kat. wystaw zbiorowych: Olgi Boznańskiej ... oraz wystawy bieżącej*, TPSP, Kr. 1931. – *Wystawa bieżąca*, TPSP, Kr. 1932, s. 204. – *Wystawa bieżąca. Wystawy zbiorowe E. Matuszczaka ...*, TPSP, Kr. 1934.  
 – *Żydzi - polscy*, MNK, [Kr.] 1989. – *Rocz. Antykwareczny*, DA DAES, W. 1992. – *39 Aukcja malarstwa i rzemiosła artyst.*, 13 XI 2004, DA Ostoya, W. 2004. – *Aukcja 114. Malarstwo, grafika, rzemiosło*, 24 III 2012, DESA, Kr. 2012. – *Wyprowadź kolekcję, cz. 2*, 24 III 2013, Sopot 2013 (kat. online). – *138 Aukcja malarstwa i rzemiosła artyst.*, 13 XII 2014, DA Ostoya, W. 2014. – *Art Outlet - Sztuka dawna. Aukcja 7 IV 2020*, DESA Unicum, W. 2020. – *28 Aukcja sztuki*, 15 IV 2020, 101 Projekt. Galeria Sztuki Współcz., W. 2020 (kat. online). – *Letnia aukcja promocyjna*, 1 VIII 2021, Warsz. DA, [W. 2021].

Spraw. Dyrekcji C.K. Wyższej Szkoły Realnej ... za 1895, s. 33. – *Goniec Częstochowski*, 1908 nr 300 (1 XI), s. 1. – Spraw. TPSP za 1908, s. 21; 1909, s. 22; 1910, s. 24. – *Nowa Reforma*, 1910 nr 551 (2 XII), s. 2, nr 586 (23 XII), s. 2; 1911 nr 22 (14 I), s. 2, nr 202 (4 V), s. 1, nr 204 (5 V), s. 2. – *Dz. pozn.*, 1911 nr 206 (10 IX), s. 3. – *Krak. mies. artyst.*, 1911 nr 5, s. 63. – *Kur. warsz.*, 1911 nr 184 (6 VII), s. 5. – *Polonia*, 1914 nr 7, s. 4. – *Ogniwo*, 1921 nr 1, s. 34 (Hurajewicz M.). – *Nowy dz.*, 1924 nr 225 (6 X), s. 9; 1926 nr 108 (14 V), s. 9; 1930, nr 45 (19 II), s. 4; 1932 nr 11 (11 I), s. 8; 1933 nr 309 (11 XI), s. 13, nr 311 (13 XI), s. 13, nr 313 (15 XI), s. 13, nr 316 (18 XI), s. 10, nr 320 (22 XI), s. 6; 1934 nr 17 (17 I), s. 14, nr 35 (4 II), s. 11, nr 89 (30 III), s. 4, nr 95 (7 IV), s. 12, nr 288 (21 X), s. 3 (H.W. [Weber H.]); 1937 nr 358 (31 XII), s. 11; 1939 nr 145 (28 V), s. 16. – *Il. kur. codz.*, 1925 nr 163 (15 VI), dod., s. 16 (Dąbrowski M.). – *Kur. lit.-Naukowy* (dod. do *Il. kur. codz.*), 1925 nr 40, s. III (Dąbrowski M.). – *Nowości il.*, 1925 nr 42, s. 4. – Spraw. TZSP za 1925, s. 29. – *Sztuki Piękne*, II, 1925/26 nr 1, s. 38; III, 1926/27 nr 7, s. 277; V, 1929 nr 1, s. 30, nr 7, s. 266; VI, 1930 nr 3, s. 110, nr 11, s. 410; IX, 1933 nr 5, s. 189, nr 10, s. 359; X, 1934 nr 11, s. 426. – *Gaz. lw.*, 1930 nr 233 (27 IX), s. 5. – *Słowo pol.*, 1930 nr 250 (13 X), s. 6. – *Zakopane z Listą Gości*, 1931 nr 8, s. 6. – *Kur. powsz.*, 1934 nr 251 (12 IX), s. 7. – *Naprzód*, 1934 nr 204 (9 X), s. 7. – *Tyg. Artystów*, 1934 nr 3, s. 3. – *Art & Business*, 1999 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1969-98).

Arch. Akt Nowych, Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,teczka nr 7063: Kwestionariusze dotyczące art. plastyków 1929-36 [przez nich wypełnione]. – Bibl. Ossolińskich, rkps 7490: *Papiery TPSP we Lwowie*.

*Dział I. Korespondencja 1884-1920*, t. 44, s. 483-488 (2 listy S.: Rzym, 23 V 1910, Tivoli, 22 VII 1910). – United States Holocaust Memorial Museum. Holocaust Survivors and Victims Database, <https://www.ushmm.org/online/hsv/> (dostęp 2 V 2020): 6 rekordów z dokumentami „Fragebogen zur Erfassung der jüdischen Bevölkerung der Stadt Krakau” dot. S. (5/9 XIII 1940, 24 II, 10 i 20 III 1941).

U. Makowska

M. Myśliński

**Soldtlandt** (Soldtlindt, Soldtlandt) **Melchior**, malarz gdański. Notowany w związku z pracami przy nowych organach w kośc. Mariackim w Gdańsku. Został zatrudniony do wykonania polichromii skrzydeł organów, za co otrzymał honorarium w wysokości 200 grzywien. Prace trwały od 11 VII 1585 do 4 III 1586. W dniu zakończenia prac otrzymał jeszcze 3 grzywny za pomalowanie dwóch rzeźb prospektu organowego (zrezygnowano jednak z dalszych prac malarskich).

Pałubicki J., *Malarze gdańscy. Malarze, szklarze, rysownicy i rytownicy w okresie nowożytnym w gdańskich materiałach archiw.*, t. 2, Gd. 2009.

M. Mielnik

**Solecki Andrzej**, malarz, dzierżawca lub współwłaściciel Krechowic k. Doliny (obecnie Ukraina), działał w l. 90. XVIII w. Na zlecenie i wg koncepcji księdza Ignacego Jarockiego wykonał malarski wystrój gotyckiego kośc. farnego Wniebowzięcia NMP, Św. Bartłomieja i Św. Krzyża w Drohobyczu (obecnie Św. Bartłomieja Apostoła), co znajduje potwierdzenie w dokumentach archiw. wykorzystanych przez badaczy.

Dziełem S. była kompleksowa polichromia całego wnętrza wykonana w l. 1790-93 (odnowiona w okresie międzywojennym, obecnie zachowana częściowo; w 2017 rozpoczęto jej restaurację, w 2019 ukończono rekonstrukcję malowideł w kaplicy Św. Anny).

Dekoracja ścienna została skomponowana z iluzjonistycznej architektury, przedstawień świętych, scen z historii Kościoła oraz odwołujących się do dziejów Drohobycza i świątyni (m.in. scena najazdu Kozaków i Tatarów w 1648), roli władców oraz duchownych zasłużonych dla miasta i kościoła (m.in. *Nadanie praw miastu Drohobycz przez Kazimierza Wielkiego* na ścianie nawy pd., *Założenie i dotacja*